

Zapisnik

s 2. sastanka Radne skupine Istarske županije za ujednačavanje terminologije na talijanskom jeziku održanog u Puli u srijedu 19. svibnja 2021. godine s početkom u 10:00 sati

Prisutni

Istarska županija-Regione Istriana – Marina Barbić-Poropat
Istarska županija-Regione Istriana – Viviana Viviani
Grad Pula-Pola – Cristina Sodomaco Damijanić
Grad Pula-Pola – Iva Ivančić
Grad Rovinj-Rovigno – Verena Sošić Cerin
Grad Rovinj-Rovigno – Stellina Garbin
Grad Poreč-Parenzo – Edi Zarli
Grad Novigrad-Cittanova – Lorena Oplanić Marković
Grad Umag-Umago – Enver Jurdana
Odvjetnica Tiziana Paris

Dnevni red

- 1) Usvajanje dnevnog reda
- 2) Usvajanje zapisnika s prethodnog sastanka
- 3) Priopćenja koordinatorice
- 4) Rasprava o problematičnim izrazima
 - a) Upravno-pravna terminologija
 - b) Stručni nazivi iz dvojezičnih statuta istarskih općina i gradova
 - c) Nazivi državnih praznika
- 5) Razno

AD 1

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

AD 2

Zapisnik s prethodnog sastanka usvojen je jednoglasno, bez ikakvih prijedloga izmjene.

AD 3

Koordinatorica je obavijestila prisutne o sljedećem sastanku koji bi se održao u srpnju, prije ljetne stanke, točnije 5. ili 10. srpnja u Poreču.

I dalje vrijedi poziv svim članovima Radne skupine da predlože stručne termine ili semantička polja kako bi ih Skupina razmotrila na sljedećim sastancima.

Budući da je ponekad teško doći do dvojezičnih dokumenata koje treba analizirati (mrežne stranice nisu ažurirane, dugo se čeka na odgovor ili nema odgovora jedinica lokalne samouprave na zahtjev za dostavu službenih dvojezičnih dokumenata), koordinatorica je počela prikupljati ažurirane verzije statuta dvojezičnih gradova i općina na talijanskom i hrvatskom jeziku. Za sada arhiva broji statute 7 gradova i 7 općina.

Termini koje odobri Radna skupina ući će u glosar koji će biti objavljen u pdf-u na mrežnoj stranici Županije do kraja godine, a ažurirat će se na godišnjoj bazi. Također je predviđeno sastavljanje glosara u formatu koji je kompatibilan s Tradosom.

Koordinatorica je obavijestila prisutne o naknadama za sudjelovanje na sastancima, koje će biti isplaćene u srpnju.

Osim toga koordinatorica je obavijestila prisutne da je pristupila OIIFI-ju (Opservatoriju institucionalnog talijanskog jezika izvan Italije), koji se bavi proučavanjem i uporabom talijanskog jezika u trima različitim jezičnim područjima: Hrvatskoj, Sloveniji i Italiji. Članovi te radne skupine su razni stručnjaci i jezikoslovci koji rade u Glavnoj upravi za pismeno prevođenje Europske komisije, ali i novinari, sveučilišni profesori i prevoditelji.

Skupina je otvorenog tipa, stoga joj svi zainteresirani mogu pristupiti. Koordinatorica je priopćila da je, u sklopu rada OIIFI-ja, gotovo slučajno otkrila zbirku pravnih tekstova prevedenih na talijanski jezik – među kojima je Ustav Republike Hrvatske – koju su 2003. godine objavile Narodne novine u 1000 primjeraka i koja više nije u prodaji. Budući da trenutno ne postoje drugi službeni prijevodi Ustava, bit će potrebno uzeti u obzir navedeni prijevod kod analize onih termina koji se pojavljuju u Ustavu, ali i u statutima istarskih gradova i općina.

U nastavku je predstavljeno izlaganje odvjetnice Tiziane Paris o nekim problematičnim terminima. Sljedeći tekst predstavlja bilješku o navedenom.

Razlika između *organo* i *organismo*

Organo – *Regioni* i *Consigli* – oni su *organi* zato što imaju javne dužnosti, opću javnu nadležnost

Organismo – služi za izvršavanje posebnih zadaća. Npr. *Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada* je *organismo* zato što se uspostavlja za određenu svrhu, a potom se raspušta.

Podjedinice općine (*Comune*) u Italiji ovise o broju stanovnika i potrebi da se općina organizira na temelju toga broja (*circoscrizioni, rioni, distretti, municipi, circondari, mandamenti*). Decentralizacija (razgranatost) usluga dobiva se uspostavom jedinica koje se zovu *municipi*.

Circondario je grana u *circoscrizione provinciale* i obavlja isključivo administrativne poslove.

Circoscrizione je podjedinica općine (*Comune*).

Distretto – *circoscrizione della corte d'appello* (Županijski sud, Distretto istriano)

Mandamento – zastarjelo

Što znači „*obalno područje mora i voda*“?

vode – sve vode

more – samo more

Obalno područje mora i voda – morska obala i obala unutarnjih voda

Isključivi gospodarski pojas – *Zona economica esclusiva*

teritorijalne vode – *acque territoriali*

Za detaljnije objašnjenje pročitati Konvenciju UNCLOS – članak 2.

Odvjetnica Paris govorila je o klasifikaciji i hijerarhiji djela koja su kažnjiva prema talijanskom zakonu te je objasnila vrste prekršaja i kaznenih djela.

Osim toga, govorila je i o razlici između *guardia comunale, agente di polizia comunale, vigile urbano* i *vigile comunale* te je rekla da mnogo ovisi o području nadležnosti i ovlastima koje ima svaki službenik.

Drugi problem koji je spomenula vezan je uz pravnu snagu prijevoda u gradovima i općinama Županije, to jest imaju li prijevodi istu pravnu snagu kao hrvatski original, a njezin je zaključak da je uvijek mjerodavan hrvatska verzija te da su prijevodi jednostavno pomoćno sredstvo za razumijevanje izvornika (za razliku od dokumenata EU-a, gdje i prijevodi imaju pravnu snagu), osim u slučaju da akt sadržava odredbu koja izričito navodi jednaku pravnu snagu hrvatskog i talijanskog teksta.

AD 4

- A) Upravno-pravna terminologija (Prilog Tab 1)
Zaključeno je sljedeće.

Problematični termin	Usvojeni termin
obalno područje mora i voda	zona costiera del mare e delle acque
naknada za uređenje voda	imposta per la gestione delle risorse idriche
isključivi gospodarski pojas	zona economica esclusiva
akvatorij	specchio d'acqua (portuale) bacino (marino) acque
komunalna naknada	imposta comunale
komunalni doprinos	contributo comunale
komunalni redar	vigile comunale
komunalno redarstvo	corpo dei vigili comunali
komunalni poslovi	affari comunali
komunalne djelatnosti	attività comunali
komunalni otpad	rifiuti urbani
komunalne otpadne vode (IATE)	acque reflue urbane
komunalno poduzeće/društvo	impresa per i servizi comunali

Razlika između *tassa* i *imposta*

Tassa – za potrošnju, za odvoz otpada

Imposta – za primanja (ubire se radi pružanja usluge za cijelu zajednicu)

Riječ *tassa* koristi se kad se govori o financiranju jasno određive usluge (kao *tassa* kojom se financira usluga prikupljanja otpada), a *imposta* se koristi kad se govori o financiranju općekorisnih usluga koje su na teret države (kao, na primjer, javno zdravstvo).

Termin koji je vezan uz *komunalni redar*, a valja ga razmotriti ubuduće: **prometni redar**

B) Stručni termini iz dvojezičnih statuta istarskih gradova i općina (Prilog Tab 2).

Problematični termin	Usvojeni termin
samouprava	autogoverno
lokalna samouprava	autogoverno locale
jedinica lokalne samouprave	unità dell'autogoverno locale
jedinica područne (regionalne) samouprave	unità dell'autogoverno territoriale (regionale)
jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	unità dell'autogoverno locale e territoriale (regionale)
tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	organi delle unità dell'autogoverno locale e territoriale (regionale)
tijela državne uprave	organi dell'amministrazione statale
općinsko vijeće	consiglio comunale
gradsko vijeće	consiglio cittadino Neki gradovi koriste termin <i>consiglio municipale</i> , međutim radi dosljednosti poželjna je primjena termina koji preporučuje Skupina.
(općinski) načelnik, načelnik (općine) vs. gradonačelnik	sindaco (di comune vs. di città) Preporučuje se <i>sindaco</i> , osim u rijetkom slučajevima kada je potrebno izričito navesti je li <i>sindaco</i> na čelu grada (<i>gradonačelnik</i>) ili općine (<i>općinski načelnik</i>).

mjesna samouprava	autogoverno circoscrizionale Do sada termin <i>mjesna samouprava</i> prevodio se kao <i>autogoverno locale</i> , no taj se izraz također koristio kao prijevod termina <i>lokalna samouprava</i> , stoga je bilo potrebno uvesti novo prijevodno rješenje radi izbjegavanja nejasnoće.
mjesni odbor	comitato circoscrizionale Budući da je uvedeno novo prijevodno rješenje za izraz <i>mjesna samouprava</i> , bilo je potrebno prilagoditi prijevodno rješenje za <i>mjesni odbor</i> koje se koristilo dosad (<i>comitato locale</i>) radi dosljednosti.
mjesni zbor građana	comizio circoscrizionale dei cittadini
javna rasprava	dibattito pubblico
vijeće mjesnog odbora	consiglio del comitato circoscrizionale

C) Nazivi državnih praznika

Problematični termin	Usvojeni termin
Nova godina	Capodanno
Sveta tri kralja (Bogojavljenje)	Epifania
Uskrs	Pasqua
Uskrsni ponedjeljak	Pasquetta Lunedì dell'Angelo
Praznik rada	Festa del lavoro Festa dei lavoratori
Dan državnosti	Giornata dello Stato
Tijelovo	Corpus Domini
Dan antifašističke borbe	Giornata della lotta antifascista
Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja	Giornata della vittoria e del ringraziamento e Giornata dei difensori croati
Velika Gospa	Assunzione (di Maria) Festa dell'Assunta
Svi sveti	Ognissanti
Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje	Giornata del ricordo delle vittime della Guerra patria e Giornata del ricordo del sacrificio di Vukovar e Škabrnja
Božić	Natale
Sveti Stjepan	Santo Stefano

AD 5

Nije bilo javljanja pod točkom "Razno". Sastanak je zaključen u 13:00.

Koordinatorica Radne skupine
Marina Barbić-Poropat

Zapisničarka
Viviana Viviani

KLASA: 023-01/21-06/02
URBROJ: 2163/1-1/4-21-10